

(ד' ט"ו ע"א) הוֹצֵאתִיהָ. (דברים ד') וַיֹּצִיאֶהָ. (שמות יג') כִּי בַיַּד חֲזָקָה הוֹצִיאָהָ. וְכִלְהוּ זְמַנִּי, חֲמִשִּׁין אִינּוֹן, וְלֹא יֵתֵר, מִשּׁוּם דְּכִלְא בְיוֹבְלָא אֲתַעְטֵר, וּמִסְטָרָא דְיוֹבְלָא אֲתָא כְּלָא. וּבְגִינִי כְּךָ, אוֹרֵייתָא דְאֲתִי מִגְּבוּרָה, אֲתַעְטֵרַת בְּיַמִּינָא. דְּכְתִיב, (דברים לג') מִיַּמִּינִי אֵשׁ דַּת לָמוֹ. וְתַנְיָא חֲמִשָּׁא קָלִין הוּוּ. וְכִלְהוּ אֲתַחֲזִיאֵנוּ בְּהוּ, וְאֲתַפְּלִילוּ בְּהוּ, וְאֲתַעְטֵרוּ בְּדָא.

אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, בְּהַהוּוּ זְמַנָּא דְקַבִּילוּ יִשְׂרָאֵל אוֹרֵייתָא, יוֹבְלָא דָא אַעְטֵר בְּעֵטְרוֹי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמִלְכָּא דְאֲתַעְטֵר בְּגוֹ חֵילֵיהָ. דְּכְתִיב, (שיר השירים ג') צִאֲנָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְכָּה שְׁלֵמָה בְּעֵטְרָה שְׁעֵטְרָה לֹו אָמוֹ. מָאן אָמוֹ. דָּא יוֹבְלָא. וַיֹּבְלָא אֲתַעְטֵר, בְּחַדְוָה בְּרַחֲמֵינוּ בְּשְׁלִימוֹ. דְּכְתִיב, (תהלים קיג') אִם הַבָּנִים שְׂמַחָה. מָאן אִם הַבָּנִים. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן דָּא יוֹבְלָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, עַל דָּא כְּתִיב, (משלי כג') שְׂמַח אָבִיךָ וְאִמְךָ וְתִגַּל יוֹלְדֶתְךָ. מָאן אָבִיךָ וְאִמְךָ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּמָה דְאוֹקְמוּהָ בְּסַפְרָא דְצְנִיעוּתָא, דְּכְתִיב, (ויקרא יח') עֲרוֹת אָבִיךָ וְעֲרוֹת אִמְךָ לֹא תַגִּלָּה וְוִי לְמָאן דְּגַלִּי עֲרִייתְהוֹן.

תַּאנָּא, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּשַׁעְתָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַגְּלִי בְּטוֹרָא דְסִינִי, אֲזִידְעֵזַע טוֹרָא. וּבְשַׁעְתָּא דְסִינִי אֲזִידְעֵזַע, כֹּל שְׂאֵר טוֹרֵי עֲלָמָא אֲזִידְעֵזַעוּ, וְהוּוּ סְלִקִין וְנַחְתִּין, עַד דְאוֹשִׁיט קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְדוּי עֲלֵיהוֹן, וְאֲתִישְׁבוּ. וְקָלָא נְפַקָא וּמְכַרְזָא, (תהלים קיד') מַה לָּךְ הַיּוֹם כִּי תִנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסּוּב לְאַחֲזֹר הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילָם וְגו'.

וְאִינּוֹן תְּבָאן וְאִמְרִין, מְלַפְנֵי אָדוֹן חוּלֵי אֶרֶץ. אָמַר ר' יִצְחָק, מְלַפְנֵי אָדוֹן, דָּא אִימָא, דְּכְתִיב אִם הַבָּנִים שְׂמַחָה. חוּלֵי אֶרֶץ, דָּא אִימָא תַתְּאָה. מְלַפְנֵי אֵלֹוּהַ יַעֲקֹב, דָּא הוּא אָבָא, דְּכְתִיב, (שמות ד') בְּנֵי בְכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל. וְעַל הַאי כְּתִיב בְּעֵטְרָה שְׁעֵטְרָה לֹו אָמוֹ.

מַהוּ בְּעֵטְרָה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּמָה דְכְּתִיב, (שמואל א כג') וְשָׂאוּל וְאֲנָשָׁיו עוֹטְרִים אֶל דָּוִד. מִשּׁוּם דְּמִתְעַטֵּר, בְּחוּרָא בְּסוּמְקָא וּבִירוֹקָא, בְּכָל גְּוֹנִין דְּכִלְהוּ כְּלִילִין בֵּיתָה, וְאֲסַתְחַרֵן בֵּיתָה. אָמַר ר' יְהוּדָה, בְּעֵטְרָה שְׁעֵטְרָה לֹו אָמוֹ. מָאן עֵטְרָה. דְּכְתִיב, (ישעיה מט') יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַפְּאֵר. וְכְתִיב (ישעיה ס') וּבֵית תַּפְּאֵרְתִּי אֲפָאֵר.

אָמַר ר' יִצְחָק, אוֹרֵייתָא אֲתִיְהִיבַת בְּאִשָּׁא אוֹפְכָמָא, עַל גְּבִי אִשָּׁא חוּרָא, לְאַכְלֵלָא יַמִּינָא בְּשִׁמְאָלָא, וְשִׁמְאָלָא דְאֲתַחֲזֵר יַמִּינָא, דְּכְתִיב מִיַּמִּינִי אֵשׁ דַּת לָמוֹ.

אָמַר רַבִּי אָבָא, בְּשַׁעְתָּא דְתַנְנָא דְסִינִי הָוָה נְפִיק, סְלִיק אִשָּׁא, וּמִתְעַטֵּר בְּהַהוּוּ תַנְנָא בְּאֲתַגְּלִיא, כְּאֲתַבְּלָא דָא, וְסְלִיק וְנַחֲתִית, וְכָל רִיחִין וּבוֹסְמִין דְּבִגְנַתָּא דְעֵדוֹן, הָוָה סְלִיק הַהוּוּ תַנְנָא, בְּחִיזוּ דְחוּר וְסוּמְקָא וְאוֹכְם, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שיר השירים ג') מְקַטְרֵת מוֹר וּלְבוֹנָה מִכַּל אֲבָקַת רוֹכֵל.

הַהוּוּ תַנְנָא מָאן הָוָה. אָמַר ר' יִצְחָק, שְׂכִינְתָּא דְאֲתַגְּלִי לְתַמְן, כְּמָה דְאֲתָּא אָמַר, (שיר השירים ג') מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר בְּתַמְרוֹת עֵשָׂן. אָמַר ר' יְהוּדָה, לְמָה לָּךְ פּוֹלֵי הַאי הָא קָרָא שְׁלִים הוּא, דְּכְתִיב וְהָרַסִי עֵשָׂן כְּלֹו מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו יַיִ בְּאֵשׁ וַיַּעַל עֵשָׂנוּ בְּעֵשָׂן הַכְּבֵשָׁן. וְכַפָּא עָמָא דְחַמָּאן דָּא, וַיִּדְעִין דָּא.

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בניהו שמואלי שליט"א

אמר רבי חייא, כד אתגליפו אתוון בלחי אבנא, הוון מתחזיין בתרין סטרין, מסטרא דא, ומסטרא דא, ולוחין מאבן סנפירינון הוון, ואתגליפו ואתחפין באשא הוורא, ואתוון הוון מאשא אוכמא, ומתגלפן בתרין סטרין, מסטרא דא ומסטרא דא.

אמר ר' אבא, לוחין הוון בעינייהו, ואתוון הוון טאסין, ומתחזיין בתרין אשין, אשא הוורא, ואשא אוכמא, לאתחזאה כחדא, ימינא ושמאלא, דכתיב, (משלי ג) ארְךָ יָמִים בִּימִינָהּ בְּשִׂמְלָאֶהּ וְגו'. והא כתיב מימינו אש דת למו. אלא מסטרא דגבורה הוה, ואתפלילת בימינא. ובגין כד אשא הוורא ואשא אוכמא.

תאנא, כתיב (שמות לב) וְהִלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הַמָּה וְגו', (מעשה אלהים ודאי) אמר רבי יהודה, והלחת כתיב, חד. תרי הוון ומתחזיין חד. ועשר אמירן מתגלפי בהו. חמש פלילן בחמש, למהווי כלא ימינא. מעשה אלהים המה ודאי.

רבי יצחק אמה, של סנפירינון הוון, (דף ט"ז ע"ב) ותריין אבנין הוון. ואבנין הוון סתימאן. נשיב קדשא בריה הוא ברוחא, ואתפשטו ואתגליפו תריין לוחין. ר' יהודה אמר, בעין סנפירינון הוון. (דהו אבן טבא) משמע דכתיב מעשה אלהים המה.

אמר ליה, אי הכי, סנפירינון דא דהוא אבנא טבא יקרא משאר אבנין, לאו עובדא דקודשא בריה הוא אינון. אמר ליה, במאי אוקימנא מעשה אלהים המה. המה דייקא. אלא תא חזי, כתיב והלחת מעשה אלהים. הלחת כתיב, ולא כתיב והאבנים מעשה אלהים המה.

אמר ר' שמעון, כלא חד הוא, אבל אלין תריין לוחין עד לא אתברי עלמא הוון, ואסתלקו מערב נשבת, ועבד לון קדשא בריה הוא, ועובדוי הוון.

ממה אתעבידו. תאנא, מההוא טלא עלאה, דנגיד מעתיקא קדישא. וכד נגיד ואתמשד לחקל דתפוחין קדישין, נטל קדשא בריה הוא תריין כפורי מנייהו, ואתגלידו, ואתעבידו תריין אבנין יקירין. נשב בהו, ואתפשטו לתריין לוחין, הדא הוא דכתיב מעשה אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא. כמה דכתיב, (דברים ט) כתובים באצבע אלהים.

תאנא, אצבע אלהים. ההוא אצבע סליק לעשרה. כמה דאתמר, אצבע אלהים היא. וכל אצבע ואצבע סליק לעשרה, עד דאתעביד ידא שלימתא, דכתיב, (שמות יד) וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה.

אמר ר' יהודה, חרות על הלחת, נקיבן הוון אבנין, ואתחזיאו לתריין סטרין, חרות גלופא דגליפין. אמר ר' אבא, מהאי סטרא אתחזי סטרא אחרא, ואתקרי מהכא, מה דכתיב בסטרא אחרא.

רבי אלעזר אמר, בנס הוון כתיבין, דכל בני נשא, הוון אמרין וסחדין, דהא מכתב אלהים הוא ודאי, דהא כל בני עלמא לא יכלין למנדע לון כמה דהוון.

לְדַעְתֵּיהוּ דְאִינוּן דְאַמְרִין, נְקִיבִין הוּו, מִי כְתִיב חֲרוֹת בְּלַחַת, עַל הַלָּחַת כְּתִיב. אֲלֵא הֵכִי תֵאנָא, חֲמִשָּׁא קָלִין אִינוּן לִימִינָא, וְחֲמִשָּׁא לְשִׁמְאֵלָא. וְאִינוּן דְשִׁמְאֵלָא כְּלִילִין בִּימִינָא. וּמִן יִמִינָא, אֲתַחֲזִין אִינוּן דְשִׁמְאֵלָא, וְהֵכֵא כֻלָּא אִיהוּ יִמִינָא, וְאֲתַפְּלִילִין אֵלִין בְּאֵלִין, מֵאן דְהָוָה בְּסִטְרָא דָא, חֲמִי לְסִטְרָא אַחְרָא, וְקָרִי לֹון לְאִינוּן אַתְנוּן. דְהָא תְנִינוּן, שְׁמֵאֵלָא אֲתַחֲזִר יִמִינָא, דְכְתִיב מִימִינוּ אִישׁ דָּת לְמוֹ, וּבְגִין כְּדָּ מְכַתְּב אֱלֹהִים הוּא וְדָאִי.

הָא פִּיעֵד, מֵאן דְהָוָה מְסִטְרָא דָא, הָוָה קָרִי בְדָא, אֲנִכִי יִי אֱלֹהֵיךָ. וּמֵאֵלִין אַתְנוּן הָוָה חֲמִי, וְקָרִי לֹא תִרְצַח. הָוָה קָרִי לֹא יִהְיֶה לָךְ. וְהָוָה חֲמִי וְקָרִי, לֹא תִנְאָף. וְהָוָה קָרִי לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יִי אֱלֹהֵיךָ לְשׂוֹא. וְהָוָה חֲמִי וְקָרִי לֹא תִגְנֹב. וְכֻלָּא מְסִטְרָא דָא, וְכָדָּ לְכַלְהוּ, וּכְדִין מְסִטְרָא אַחְרָא, וְכַלְהוּ כְּלִילִין דָּא בְדָא כְּהֵאֵי גְוֹנָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שמות לב) מְכַתְּב אֱלֹהִים הוּא. מְכַתְּב אֱלֹהִים הוּא וְדָאִי.

וַיֵּרֶד מֹשֶׁה אֶל הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מָאִי אָמִירָא דָא דְכְתִיב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם, וְלֹא כְתִיב מָאִי קָאֵמַר. אָמַר רַבִּי יַעֲקֹב, תָּא חֲזִי, אֲרַחָא דְעֲלָמָא הוּא, כְּד אֲתִי חֲדוּתָא לְבַר נָשׁ, אוּ כְד אֲתִי צַעֲרָא, עַד לֹא יָדַע מַנִּיחָא לָא יְכִיל לְמַסְבֵּל, דְהָא לְפָא אֲתַפְּרַח לְשַׁעְתָּא. וְכָד יָדַע מַנִּיחָא, קָאִים בְּקִיּוּמִיחָא, וְיְכִיל לְמַסְבֵּל. כָּל שְׁפָן הֵכָא, (נ"א וְהֵכָא לֹאוּ הֵכִי) דְהָא מֹשֶׁה אָמַר לֹון כָּל מַה דְהָוָה לְבַתָּה, וְאֲתַקִּיף לְבִיחָא בְּמִלִּין, וְלֹא יְכִילוּ לְמַסְבֵּל. כָּל שְׁפָן אִי לֹא אָמַר לֹון מִיָּדִי. וּבְגִין כְּדָ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם בְּקִדְמִיתָא, וְאֲתַתְּקִיף לְבִיחָא. וְלְבַתָּה וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם.

וְעַם כָּל דָּא, לֹא יְכִילוּ לְמַסְבֵּל, דְהָא תְנִינוּן, אָמַר ר' יְהוֹדָה אָמַר ר' חֲזִיָא אָמַר ר' יוֹסִי, כְּד שְׁמַעוּ מְלָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, פְּרַחַת נְשַׁמְתִּיחָו, וְסִלְקָא נְשַׁמְתִּיחָו דִּישְׂרָאֵל, עַד פְּרָסִי יְקָרָא דִילִיחָא, לְאֲתַדְבָּקָא תַמְוִן.

אָמַרְהָ אֲוִרִיתָא קָמִיחָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְכִי לְמַגְנָא הוֹינָא מִתְרִי אֲלִפִי שְׁנִין, עַד לֹא אֲתַבְּרִי עֲלָמָא, לְמַגְנָא כְּתִיב בְּהָ, (ויקרא יז) וְאִישׁ